

نام:		سازمان ملی پرورش		اداره کل آموزش و پرورش	
نام خانوادگی:		استعدادهای درخشان		استان لرستان	
شماره صندلی:		«سال ۱۴۰۱ سال تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین»		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲	
کلاس:		امتحانات هماهنگ مدارس استعداد های درخشان استان لرستان		رشته: علوم تجربی و ریاضی	
		نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱		زمان پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه	
امتحان در ۲ برگ، ۴ صفحه و ۳۱ سوال بوده و نیاز به پاسخننامه		نمره با عدد:		نام دبیر:	
		نمره با حرف:			
بارم	صفحه اول				
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۱	<p>۱) معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۰/۷۵)</p> <p>الف) در <u>حُضیض</u> هم می‌توان عزیز بود</p> <p>ب) دست معلم از <u>وَقَب</u> حیوان روان شد</p> <p>پ) هر که در <u>مَسَلَخ</u> گرمابه بود همه، بر پای خاسته بودند و نمی‌نشستند.</p> <p>۲) برای واژه مشخص شده بیت: «راست به مانند یکی زلزله / داده تنش بر تن ساحل یله» یک برابر معنایی از بیت زیر بیابید. (۰/۲۵) «فارغ ز امید رحمت و بیم عذاب / آزاد ز خاک و باد و از آتش و آب»</p>				معنی واژه (۱)
۲	<p>۳) نادرستی‌های املائی را در نمونه‌های زیر بیابید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>الف) فکَ زیرین را پیمود و در آخره ماند؛ پس بالا رفت؛ از یال و قارب به زیر آمد(.....)</p> <p>ب) رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه غرابت خویش را(.....)</p> <p>۴) املا درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۱)</p> <p>الف) دیوار شهر خراب شده است آن را باید (امارت - عمارت) کرد.</p> <p>ب) آنکه غفلت بر احوال وی (غالب - قالب) بود، سرگردان می‌رفت.</p> <p>پ) چندان که ما در حمام شدیم، و دَلاک و (قیم - غیم) درآمدند و خدمت کردند.</p> <p>ت) فلق، محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت (گزارده‌ای - گذارده‌ای)</p> <p>۵) در صورت وجود اشتباه املائی در ترکیبات زیر، آن را بیابید، سپس شکل صحیح آن را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>(علم و پرچم) - (غرض و دین) - (خذلان و خواری) - (غلقله و شور و غوغا) - (طرب و شادی) - (محنت و اندوه).</p>				املائی واژه (۲)
۴	<p>۶) در جمله زیر نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>الف) <u>راست</u> به مانند یکی زلزله (ب) تویی <u>رَزَّاق</u> هر پیدا و پنهان</p> <p>۷) در هر یک از عبارتهای زیر حذف فعل به کدام قرینه صورت گرفته است؟ (۰/۵)</p> <p>الف) شبی در کاروانی همه شب رفته بودم و سحر در کنار بیشه‌ای، خفته.</p> <p>ب) بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد</p> <p>۸) نقش دستوری "ضمایر متصل" بیت‌های زیر را بنویسید. (۰/۵)</p> <p>الف) هرآن که جانب اهل وفا ننگه دارد / خدایش در همه حال از بلا ننگه دارد</p> <p>ب) عشقت رسد به فریاد، ار خود به سان حافظ / قرآن ز بر بخوانی در چارده روایت</p>				دستور زبان (۴)

صفحه دوم

۹) در عبارتهای زیر نوع «واو» را مشخص کنید. (۰/۵)

الف) گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح گوی و من خاموش
ب) زنگ نقاشی دلخواه و روان بود.

۱۰) در شعر زیر، یک گروه اسمی بیابید؛ سپس (هسته + وابسته + وابسته) را مشخص کنید. (۰/۲۵)

تو تنها تر از شجاعت در گوشه و جدان تاریخ ایستاده‌ای به پاسداری از حقیقت و صداقت، شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده توست. هسته: وابسته: وابسته:

۱۱) در کدام گزینه، واژه دو تلفظی یافت نمی‌شود؟ (۰/۲۵)

الف) آسمان بار امانت نتوانست کشید / یعقوب خود، او را به صبر آموزگار بود
ب) آرامش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / ت) به نام کردگار هفت افلاک

۱۲) جدول زیر را کامل کنید (با حفظ شخص و شمار). (۰/۵)

مضارع التزامی	ساخت منفی	فعل
		دارم می‌نویسم

۱۳) تفاوت معنایی فعل «گشت» را در ابیات زیر توضیح دهید. (۰/۵)

الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو گشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید
ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بگشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۴) در بیت زیر «مجاز» را بیابید و معنای مجازی آن را بنویسید. (۰/۲۵)

خسروی کار گدایی کی بود / این به بازوی چو مایی کی بود؟

۱۵) هر یک از آرایه‌های (حسن آمیزی - حسن تعلیل - ایهام - استعاره) مربوط به کدام یک از ابیات زیر است؟ مشخص کنید. (۱)

الف) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بگشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد (.....)

ب) در حقیقت تنگ‌دستی مایه دیوانگی است / در چمن بید از غم بی‌حاصلی مجنون شود (.....)

پ) از آن پس بیامد به نزدیک بلخ / نیاززد کس را به گفتار تلخ (.....)

ت) چو گفتمش که دلم را نگاه‌دار چه گفت؟ / ز دست بنده چه خیزد؟ خدا نگه دارد (.....)

۱۶) مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. (۰/۵)

بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند: (.....) / ب) در بیرنگ اسب، حرفی به کارش بود: (.....)

۱۷) در بند: «چنان تناوری و بلند که هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد» دو آرایه ادبی بنویسید. (۰/۵)

۱۸) سجع را در عبارت زیر مشخص کنید. (۰/۵)

زلیخا در عشق و درد او بی‌قرار بود، و اندوه و شادی در این قصه بسیار بود، و خبردهنده از او، مَلِک جَبّار بود.

۱۹) صحیح و غلط بودن گزینه زیر را مشخص کنید. نوع ادبی «مهر و وفا»، غنایی است (۰/۲۵) الف: صحیح ب: غلط

دستور
زبان
(۴)

آرایه
ادبی
(۳)

صفحه سوم

۲۰) بیت را کامل کنید. (۰/۵) دل اگر خدا شناسی همه در رُخ علی بین / (.....)
 ۲۱) کدام یک از مصراع‌های قسمت «ب» کامل‌کننده مصراع قسمت «الف» هستند؟ (۰/۵) (در گزینه «ب» یک مورد اضافی است).

الف	ب
الف: تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم	چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
ب: گر در طلبت رنجی ما را برسد، شاید	بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها
	بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها

حفظ
شعر
(۱)

۲۲) نویسنده «پاسداری از حقیقت» است. (۰/۲۵)

۲۳) نویسنده هریک از موارد گزینه «الف» مربوط به کدام مورد گزینه «ب» است؟ (۰/۵) (در گزینه «ب» یک مورد اضافی است).

الف	ب
الف) دیوار ب) پیرمرد چشم ما بود	جلال آل احمد نیما یوشیج جمال میرصادقی

تاریخ
ادبیات
(۱)

۲۴) در میان آثار زیر، نام پدیدآورنده یک اثر اشتباه است، آن را بیابید، سپس صورت درست آن را بنویسید. (۰/۲۵)
 (قابوس‌نامه: عنصرالمعالی کیکاووس) - (اتاق آبی: سهراب سپهری) - (سفرنامه: خواجه نظام‌الملک توسی) - (بیداد
 ظالمان: سیف فرغانی) - (چشمه: نیما یوشیج).

پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۵) معنی عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید. (۴)

- الف) در بن این پُرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری؟ (۰/۵)
- ب) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد (۰/۵)
- پ) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد (۰/۵)
- ت) خون تو شرف را سرخگون کرد. (۰/۵)
- ث) به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم‌نمای جوفروش نباشی. (۰/۵)
- ج) معلم، لب را به اشاره، صورت داد. فکّ زیرین را پیمود و در آخره ماند. (۰/۵)
- چ) ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. (۰/۵)
- ح) برادران یوسف، چون او را زیادت نعمت دیدند، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا عالم از آثار وجود او پاک کنند. (۰/۵)

معنی
و
مفهوم
شعر و
نثر
(۴)

صفحه چهارم

۲۶ مفهوم بیت: «بلندی از آن یافت کاو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد» را بنویسید. (۰/۵)

۲۷ در بیت زیر، مقصود از بخش‌های مشخص شده چیست؟ (۰/۷۵)

ای تو رَمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد

۲۸ هر یک از موارد زیر با کدام قسمت از شعر و نثر ارتباط معنایی دارد؟ (۱) (یک مورد اضافی است).

«کل نفس ذائقة الموت» - «سبحانه و تعالی عمّا یصفون» - «و مکروا و مکرا لله و الله خیر الماکرین» - «شرف المکان بالمکین» - «حاسبوا قبل أن تحاسبوا».

الف) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می‌توان عزیز بود: (.....)

ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد: (.....)

پ) هر آن وصفی که گویم بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک جان جانی: (.....)

ت) اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد: (.....)

۲۹ مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. (۰/۵)

الف) این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار ناامید نباید شد.

ب) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت به زین، گهی زین به پشت

مفهوم مشترک: (.....)

۳۰ مفهوم ابیات زیر را بنویسید. (۰/۷۵)

الف) گرت هواست که معشوق نَگسَلد پیمان / نگاه‌دار سر رشته تا نگه دارد: (.....)

ب) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد: (.....)

پ) گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش: (.....)

۳۱ مفهوم درس «جمال و کمال» را بنویسید. (۰/۵)

درک

مطلب

(۴)

۴

۲۰

در پناه خداوند بزرگ، موفق باشید.